

VAROVÁNÍ

- ❖ K varování slouží především sirény, případně náhradní zvuková zařízení;
- ❖ Varovným signálem je kolísavý tón sirény v délce 140 sekund, zpravidla je 3krát opakován v asi 5minutových intervalech;
- ❖ Elektronická siréna s hlasovou modulací či doplňkové zařízení (místní informační systém) mohou upřesnit důvod a místo varování;
- ❖ Po varování co nejrychleji vyhledejte úkryt v budově;
- ❖ Prověřte, zda lidé ve vašem okolí slyšeli signál a reagují na varování;
- ❖ Ukryjte se v budově, která vám poskytne zvýšenou ochranu;
- ❖ Zapněte a poslouchajte rádio nebo televizi, ty informují o důvodu varování a způsobu správného chování v dané situaci;
- ❖ V případě potřeby si připravte prostředky improvizované osobní ochrany;
- ❖ Provozuschopnost sirén je ověřována každou první středu v měsíci ve 12 hodin;
- ❖ Zkušební tón trvá 140 sekund nepřerušovaným tónem.

IMPROVIZOVANÉ UKRYTÍ

- ❖ Ukryjte se v místě, kde vás zastihlo varování;
- ❖ Dopravním prostředkem urychleně dojeďte k nejbližšímu místu ukrytí v budově;
- ❖ Malá prodyšnost stavebních materiálů budov výrazně sníží účinky zamoření ve srovnání s volným prostorem;
- ❖ Ochranné vlastnosti se zvýší uzavřením oken a dveří, obalením páskou, zavřením větrání a vypnutím klimatizace, utěsněním průchodů budovy – klíčové dírky, výřez poštovní schránky, větrání spížíren a odsavače par;
- ❖ Optimální místo pro ukrytí je v odvrácených prostorách od úniku nebezpečné látky, v centrálních místnostech oproti obvodovým;
- ❖ Zabezpečte si poslech rádia a televize, případně hlášení pokynů v místě.

ÚNIK NEBEZPEČNÉ LÁTKY

- ❖ Nebezpečné látky jsou klasifikovány podle jednotné mezinárodní databáze číselnými kódy či bezpečnostními značkami na obalu;
- ❖ K úniku dochází většinou chybou obsluhy, poruchou technologie výroby, při skladování a přepravě, jako druhotný následek živelní pohromy;
- ❖ Při úniku opusťte co nejrychleji nebezpečný prostor (místo úniku a závětrný prostor) směrem proti větru či kolmo na směr přízemního větru;
- ❖ Ukryjte se v budově, uzavřete se v odvrácené místnosti, můžete-li výše nad klesající mlhou a dýmem (stoupající těžké látky již nemají účinnou koncentraci);
- ❖ Utěsňte okna, dveře, větrací otvory, ventilaci apod.;
- ❖ Oznamte únik na tísňovou linku 112 nebo 150;
- ❖ Zachovejte klid a rozvahu, zbytečně nepobíhejte a nenamáhejte se;
- ❖ Pomozte ostatním k účinnému ukrytí, zejména dětem a starým osobám;
- ❖ Máte-li potíže, použijte improvizovanou individuální ochranu a provádějte částečnou dekontaminaci;
- ❖ Poslouchajte rozhlas, televizi či místní hlášení o situaci;
- ❖ Řiďte se pokyny zasahujících složek pro další postup činnosti.

IMPROVIZOVANÁ OCHRANA

- ❖ Máte-li podezření na zamoření, potom použijte i tu nejjednodušší ochranu k přesunu na bezpečnější místo – zadržte dech, zavřete oči, chraňte si ústa a nos přiloženou dlaní;
- ❖ Obličejovou roušku k překrytí nosu a úst vytvoříte z přeloženého kapesníku (froté ručník, překládaný toaletní papír, ubrousky), který navlhčíte čistou vodou;
- ❖ Oči chraňte uzavřenými brýlemi těsnícími na obličej, dále si nasadíte čepici do čela, neprodyšnou přilbu, klobouk, šátek, šálu nebo kuklu;
- ❖ Tělo chraňte nepropustným, omyvatelným a splývacím oděvem s kapucí, nejlépe z několika vrstev, doplněným rukavicemi a vysokou gumovou nebo koženou obuví (igelitovými návleky);
- ❖ Rukávy a nohavice utěsníte podvázáním;
- ❖ Vytvoření improvizované ochrany z dostupných prostředků je lepší než žádná ochrana.

EVAKUACE

- ❖ Informace o evakuaci, o tom, co se stalo, co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků;
- ❖ Dodržujte zásady pro opuštění bytu, připravte si evakuační zavazadlo a včas se dostavte na určené místo, kde se nechte zaregistrovat;
- ❖ Dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci.

Zásady pro opuštění bytu:

- Uhasťte otevřený oheň v topidlech, vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledničky a mrazničky), uzavřete přívod vody a plynu, odpojte anténní svody;
- Ověřte, zda i sousedé vědí, že se mají evakuovat;
- Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem, adresou a spojením na rodiče;
- Vezměte si s sebou domácího mazlíčka (nejběžnější kočka nebo pes). Ostatní domácí a hospodářská zvířata, včetně exotických zvířat, ponechte doma a dobře je předzásobte vodou a krmivem zhruba na týden;
- Vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt (dům), na dveře dejte vývěsku, kdo, kdy a kam se evakuoval a popř. kde jsou umístěna hospodářská zvířata;
- Pěšky, MHD nebo vlastním dopravním prostředkem se přesuňte na určené evakuační středisko, kde vám sdělí (pokud to již není známo) místo, kam budete evakuováni;
- Rozhodnete-li se evakuovat samostatně např. autem (na chatu, chalupu, k příbuzným apod.), oznamte toto rozhodnutí s udáním adresy přechodného pobytu a spojení, kde můžete být informován o možnosti návratu apod.;
- Dodržujte stanovené evakuační trasy;
- Po povoleném návratu zkontrolujte stav majetku, zaregistrujte případné škody a ztráty.

EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO

Podle možností, času na přípravu a způsobu přepravy si vezměte přiměřené množství zásob k životu mimo domov:

- ❖ Osobní doklady, psací potřeby a dopisní obálky se známkami;
- ❖ Léky a zdravotní pomůcky (osobní léky, obvazy a další vybavení běžné lékárničky), příp. brýle ke čtení;
- ❖ Cennosti (peníze, cenné papíry, smlouvy o stavebním spoření, penzijním a životním připojištění, platební karty apod.);
- ❖ Sezónní oblečení (náhradní oděv, prádlo, obuv, pláštěnka);
- ❖ Přiměřenou zásobu prostředků osobní hygieny a hygienických potřeb;
- ❖ Spací pytel (přikrývky), karimatku nebo nafukovací lehátko;
- ❖ Jídelní nádobí, potřeby na šití, kapesní nůž, otvírač na konzervy;
- ❖ Základní (trvanlivé) potraviny na 2 – 3 dny včetně nápojů;
- ❖ Kapesní svítilnu + náhradní baterie, svíčky, zapalovač nebo zápalky;
- ❖ Doporučuje se přenosný rozhlasový přijímač + náhradní baterie, písťalka, předměty pro vyplnění dlouhé chvíle (např. stolní společenská hra, knížka);
- ❖ Pro případ evakuace s domácím zvířetem – zdravotní průkaz domácího zvířete a vhodný obal nebo jiné zabezpečení pro převoz;
- ❖ Vše uložte do batohu či kufru.

POŽÁR

- ❖ Skladujte hořlavé, výbušné a toxické látky pouze v určených množstvích a prostorách, mimo společné prostory obytných domů;
- ❖ Buďte vybaven funkčními jednoduchými hasebními prostředky;
- ❖ Mějte vždy volné, případně označené, únikové cesty;
- ❖ Vznikne-li požár, okamžitě jej uhasťte nebo zamezte jeho rozšíření;
- ❖ Proveďte nutná opatření pro záchranu ohrožených osob;
- ❖ Neodkladně ohlaste zjištěný požár na telefonní číslo 150 nebo 112;
- ❖ Zabezpečte uzavření přívodu plynu a vypnutí elektrické energie;
- ❖ Co nejrychleji opusťte objekt, ve kterém hoří;
- ❖ Při hašení plošného požáru dbejte na to, aby vám nezamezil ústupovou cestu;
- ❖ Po příjezdu hasičů podejte veliteli zásahu informaci o situaci včetně údajů o specifikách hořícího objektu a okolí, poskytněte osobní pomoc.

Evakuace budovy při požáru:

- Požární poplach se vyhlašuje údery na kovové předměty nebo voláním „HOŘÍ“;
- Vezměte s sebou jen nejn nutnější věci (doklady, léky, peníze);
- Vytvořte si roušku z navlhčené textilie a případně si vezměte namočený kabát či deku přes hlavu, při odchodu z hořícího objektu se pohybujte co nejbližší u země;
- Nesnažte se překonávat již požárem zasažené a zakouřené prostory;
- Nemůžete-li již opustit objekt, uzavřete se v místnosti bez větrání, utěsněte okna a dveře (nejlépe mokrým ručníkem, dekou) a upozorněte na sebe hasiče máváním za oknem či vyvěšením bílé láky nebo prostěradla;
- Prověřte, zda se v ohroženém prostoru nenacházejí osoby a zvířata, pokud ano, pokuste se zabezpečit jejich vyvedení, nebo si zapamatujte, kde se nacházejí a řekněte to následně záchranářům;
- Shromážděte všechny osoby na bezpečném místě mimo ohrožený prostor.

ZAVALENÍ, ZASYPÁNÍ

- ❖ Přestože je zemětřesení či rozsáhlý sesuv nepravděpodobný, může nastat sesutí budovy po výbuchu, dlouhém dešti apod.;
- ❖ Sledujte příznaky v okolí: trhliny na budovách, záchvěvy a pohupování podloží, neobvyklé zvuky a dunění, neklidné chování zvířat a jejich útěk do okolí;
- ❖ V případě počínajících otřesů se snažte co nejrychleji dostat k nosné zdi, kde je stabilita stavby největší, nesbíhejte po schodišti, nejezděte výtahem;
- ❖ Po ukončení sesuvu se nejdříve důkladně zorientujte, snažte se vyprostit z trosek svépomocí či dostat se do míst, kde na sebe můžete upozornit okolí;
- ❖ Při pohybu v troskách sledujte, zda nenarušíte stabilitu narušených zdí, stropů a zejména schodišť;
- ❖ Nemůžete-li se vyprostit svépomocí, upozorněte okolí křikem, poklepem na kovové předměty nebo vyvěšením látky jako praporu;
- ❖ Jako pomocník při vyprošťování pamatujte, že nejdůležitější je průzkum situace a zabezpečení trosek, potom systematické prohledávání;
- ❖ Při pobytu v horách může dojít k zasypání lavinou: v menší lavině se snažte udržet roztažením rukou a nohou, jako při plavání, na jejím povrchu;
- ❖ Jste-li zasypáván, potom si chraňte hlavu a obličej, zaujměte polohu „do klubíčka“ a snažte se orientovat, kde je „nahore“ a „dole“;
- ❖ Nemůžete-li se sám vyprostit, potom se snažte klidně dýchat a vyčkat na záchranáře.

NÁLEZ PODEZŘELÉHO ZAVAZADLA

- ❖ Pokud je to možné, zachovejte v co nejvyšší míře klid;
- ❖ S podezřelým předmětem nehýbejte, neotvírejte ho a nedotýkejte se ho;
- ❖ Neodbornou manipulací by mohlo dojít k výbuchu, šíření nebezpečných látek nebo ke ztrátě kriminalistických stop (otisky prstů, stopy DNA);
- ❖ Obrat'te se na tísňovou linku 112 nebo 158 a řiďte se pokyny operátora;
- ❖ Předmět operátorovi tísňové linky co nejlépe popište (vzhled, nápisy, chemické značky či číslice na obalu);
- ❖ Na podezřelý předmět upozorněte i ostatní v okolí nálezů.

DOPRAVNÍ NEHODA

Jste-li účastníkem nebo svědkem dopravní nehody, proveďte základní úkony:

- ❖ Zabezpečte, aby všichni účastníci nehody, u kterých to jde, opustili vrak i vozovku;
- ❖ Zajistěte provoz na komunikaci tak, aby nedošlo k řetězení nehody;
- ❖ Přivolejte pomoc;
- ❖ Vyprošťujte postižené sám nebo s pomocníkem s ohledem na možné poranění páteře;
- ❖ Je-li osoba zaklíněna, násilím ji nevyprošťujte;
- ❖ Zabezpečte vrak proti dalšímu poškození: požár, výbuch, zkrat elektroinstalace, potopení do vody;
- ❖ Shromážděte účastníky nehody mimo rizikový prostor;

- ❖ Při poskytování první pomoci se soustřeďte na základní životní funkce (vědomí, dýchání a krevní oběh);
- ❖ V bezpečné vzdálenosti pro zastavení označte místo havárie, zajistěte stopy pro vyšetření jejich příčin;
- ❖ Nezapomeňte na pomoc zvířatům, zejména k jejich uklidnění;
- ❖ Zabezpečte majetek, případně náklad před poškozením a zcizením;
- ❖ Zabezpečte identifikaci účastníků a svědků nehody.